

Братъкъ анализъ на криминалната статистика на България прѣзъ 1910 г.

I. Уводни бѣлѣжки.

1. Обработването и публикуването на данни изъ областта на криминалната статистика се прави, както е извѣстно, съ цѣль да се създаде извѣстно знание за прѣстѣпността въ дадена страна. Даннитѣ, които ни дава настоящата криминална статистика, допринасятъ нѣщо за обрисуване прѣстѣпността въ България.

Класификация и подраздѣления.

Прѣди всичко тия данни ни даватъ картината на прѣстѣпленията въ нашата страна, т. е. *количественитѣ* групи на отсѣденитѣ дѣяния и обвиняемитѣ и осѣденитѣ лица, разграничени по пространство и въ качествено отношение. Тия групи се отнасятъ за дѣяния и лица, отсѣдени и осѣдени прѣзъ 1910 г. Освѣнъ това, дѣянията сѣ разграничени по време споредъ мѣсеца и годината, когато тѣ сѣ били извършени.

Въ *пространствено* отношение количественитѣ групи на дѣянията и лицата сѣ разграничени въ двѣ направления: 1) споредъ съдилищата, гдѣто сѣ били разглеждани дѣлата, и 2) споредъ мѣстото, гдѣто сѣ били извършени прѣстѣпленията (по окръзи, въ градоветѣ или въ селата, въ България или въ чужбина).

Въ *качествено* отношение разнообразието на групировкитѣ е по-голѣмо. Основната качествена класификация на даннитѣ почива върху едно дифференциране на отдѣлнитѣ прѣстѣпления, възъ основа на номенклатурата на прѣстѣпленията, въ която послѣднитѣ сѣ разграничени по видъ на законитѣ, глави на наказателния законъ и видове. Тая класификация лежи въ основата на всички таблици въ публикацията. Специално за настоящия анализъ речената класификация се синтезира въ четири основни категории. Освѣнъ по номенклатурата, дѣянията сѣ разграничени и споредъ това, дали сѣ извършени отъ едно или повече лица и дали дѣлата по тѣхъ сѣ били свършени съ оправдание, прѣкръпяване, осѣждане или условно осѣждане. Дѣянията сѣ подраздѣлени така също на извършени и на опити.

Качествената диференциация въ количественитѣ групи на обвиняемитѣ лица е още по-разнообразна. Споредъ изхода на заведенитѣ дѣла, лицата сѣ класирани на оправдани, осѣдени, условно осѣдени и такива, по отношение на които дѣлата сѣ били свършени съ прѣкръпяване. Осѣденитѣ и условно осѣденитѣ лица сѣ разпрѣдѣлени по полъ, сѣмейно положение, възраст, наказания, народност, вѣроизповѣдание, образование, професия, прѣдишни осѣждания. Въ сгъстена форма сѣ дадени по окръзи и видове прѣстѣпления количественитѣ групи на осѣденитѣ и условно осѣденитѣ лица по полъ, възраст, народност и вѣроизповѣдание.

Въ таблици III, VI, VII и VIII е възприето основното подраздѣление на осѣденитѣ и условно осѣденитѣ лица, а именно: лица съ и безъ прѣдишни осѣждания.

Абсолютни и относителни числа.

2. Всичкитѣ тия количествени групи, резултатъ на просто или комбинирано разграничаване, ни даватъ прѣдстава за състоянието на прѣстѣпността въ нашата страна прѣзъ 1910 г., като ни изобразяватъ числено отсѣденитѣ дѣяния и осѣденитѣ лица. Тия данни обаче даватъ само суровъ материалъ, използването на който е твърдѣ затруднително, поради разнообразието и многочислеността на абсолютнитѣ статистически числа. Много по-лесно и прѣгледно става използването на тоя материалъ, ако абсолютнитѣ цифри се трансформиратъ въ относителни. Затова въ настоящия анализъ сѣ помѣстени таблици съ относителни числа, които показватъ процентното участие на отдѣлнитѣ специфични количествени групи въ общата съставна група.